

Z tygodnia.

Rozejm z Rosją.

Układ o rozejm, zawarty i podpisany 15. b. m. w Brześciu Litewskim między naczelnymi kierownikami wojsk Austro Węgier, Niemiec, Bułgarii i Turcji, a naczelnym kierownictwem wojskowym Rosji, ma następujący tekst:

Mędzy upoważnionymi zastępcami kierownictw wojskowych Austro Węgier, Niemiec, Bułgarii i Turcji z jednej, a Rosji z drugiej strony, w celu doprowadzenia do skutku pokoju trwałego dla wszystkich stron honorowego zawiera się następujący rozejm:

I) Rozejm zaczyna się 17. grudnia 1917 o godzinie 12 w południe i trwa aż do 14 stycznia 1918 do godziny 12 w południe. Strony zawierające układ mają prawo wypowiedzieć rozejm 21 dnia siedmiu dni naprzód. Jeżeli to się nie stanie, to rozejm trwa automatycznie dalej, póki jedna ze stron nie wypowiedzie go siedmiu dni naprzód.

II) Rozejm obniża się do wszystkich sił lądowych wymienionych państw na froncie lądowym między morzem Czarnym a Bałtykiem. Równocześnie nastaje rozejm na widowni rosyjsko tureckiej wojny morskiej. Strony, zawierające układ, zobowiązują się podczas tego rozejmu nie wzmacniać związków wojskowych, znajdujących się na tych frontach, ani też nie przedsięwziąć na tych frontach żadnego przegrupowania dla przygotowywania ofensywy.

III) Za linię demarkacyjną na froncie europejskim uważać mają sobie strony najbardziej naprzód wysunięte przeszkody wsielnych stanowisk. Miejsce między temi dwiema liniami uważa się za neutralne. Również nadające się do żeglugi rzeki, które dzielą oboje stanowiska, są neutralne, tak, że nie można używać ich do żeglugi, chyba w umówionych celach handlowych.

IV) Celem rozwinięcia i wzmocnienia przyjaznych stosunków między narodami stron, zawierających układ, zezwala się na zorganizowane obcowanie wojsk pod następującymi warunkami:

1) Zezwala się na obcowanie parlamentaryszem, członkom komisji rozejmowej (VII) i ich zastępcom.

2) W każdym odcinku jednej dywizji rosyjskiej w jakichś dwu lub trzech miejscach, może odbywać się zorganizowana komunikacja. W tym celu należy za porozumieniem się przeciwległych sobie dywizji urządzić miejsca dla komunikacji w strzbie neutralnej między liniami demarkacyjnymi i ograniczyć je białymi chorągwiemi. Komunikacja taka dozwolona jest tylko w dzień od wschodu do zachodu słońca. W miejscach dla tego ruchu może przebywać równocześnie najwyżej po 20 osób, należących do każdej ze stron, bez broni. Wymiana wiadomości i gazet jest dozwolona. Otwarte listy można podawać do dalszego wysyłania. Sprzedaż i wymiana towarów codziennego użytku w miejscach dla ruchu jest dozwolona.

3) Chowanie poległych w strzbie neutralnej jest dozwolone. O powrocie wojskowych jednego kraju, których strony rodzinne położone są po tej samej stronie linii demarkacyjnej kraju drugiego, można rozstrzygać dopiero w rokowaniach pokojowych. Do tego zaliczają się także osoby, przynależne do polskich części wojsk.

4) Wszystkie osoby, które wbrew powyższemu układowi przechodzą przez linię demarkacyjną strony przeciwnej, będą przytłumane i oddane dopiero w chwili zawarcia pokoju lub wypowiedzenia rozejmu.

V) Co do wojny morskiej ustala się:

1) Rozejm rozpoczyna się na całe morze Czarne i na Bałtyk. Co do rozejmu na morzu Białym i na wodach nadbrzeżnych rosyjskich północnego Oceanu Lodowatego, kierownictwa wojny morskiej niemieckiej i rosyjskiej w obopólnym porozumieniu zawrą osobny układ. Ataki z obu stron na okręty handlowe i wojenne na wymienionych wodach, o ile możliwości, już teraz nie mają się odbywać. Do owego osobnego układu mają wejść także postanowienia w celu zapobieżenia, aby siły morskie stron zawierających umowę, nie zwalczały się na innych morzach.

2) Ataki od morza i z powietrza na porty i wybrzeża drugiej strony kontraktującej na wszystkich morzach po obu stronach nie będą dokonywane.

3) Przelatywanie nad portami i wybrzeżami drugiej strony, jak też nad liniami demarkacyjnymi jest na wszystkich morzach wzbronione.

4) Rosyjskie siły zbrojne nie przekroczą linii demarkacyjnej ku południowi, siły morskie sprzymierzeńców ku północy. Rząd rosyjski obejmuje

gwarancję za to, że siły morskie koalicji, znajdujące się w chwili rozpoczęcia się rozejmu na północ od linii demarkacyjnej, albo, które później tam się dostaną, zachowają się tak samo, jak siły zbrojne rosyjskie.

5) Handel i żegluga handlowa w obszarach morskich, oznaczonych pod 1) są wolne. Ustalenie wszystkich postanowień co do handlu, jako też podanie dróg bezpiecznych dla okrętów handlowych, powierza się komisjom rozejmowym na morzu Czarnym i na Bałtyku.

6) Strony kontraktujące zobowiązują się podczas rozejmu na morzu Czarnym i na Bałtyku nie przedsięwziąć przygotowań do operacji zaczepnych morskich przeciw sobie.

VI) Aby uniknąć niepokojów i wypadków na froncie, nie wolno odbywać ćwiczeń z działaniem piechoty bliżej, jak o pięć kilometrów, a z działaniem artylerii bliżej, jak 15 kilometrów, a z frontem. Wojna mowa na lądzie zupełnie ustaje. Siły zbrojne powietrzne i balony na uwięzi muszą się trzymać poza strefą powietrzną szerokości 10 kilometrów poza własną linią demarkacyjną. Roboty koło stanowisk za przednimi zasiekami są dozwolone, ale nie takie, które mogą służyć do przygotowania ataków.

VII) Z rozpoczęciem się rozejmu zbiorą się „komisje rozejmowe“ (przedstawiciele wszystkich państw, mających udział w odcinkach frontu) którym ma się przedstawiać wszystkie sprawy wojskowe, dotyczące wykonywania postanowień rozejmu w odnośnych obszarach armii. Komisje te są następujące: 1) w R. dze dla Bałtyku 2) w Dżwińsku dla frontu od Bałtyku aż do Dniepru, 3) w Brześciu Litewskim dla frontu od Dniepru aż do Prypeci, 4) w Berdyczewie dla frontu od Prypeci aż do Dniestru, 5) w Kołozwarze i 6) w Focsani dla frontu od Dniestru aż do Czarnego morza. Głównie między obiema komisjami 5) i 6) wyznaczy się za obopólnym porozumieniem, 7) w Odessie dla Czarnego morza. Do rozporządzenia tych komisji dane będą bezpośrednie, niekontrolowane przewody telegraficzne do krajów rodzinnych ich członków. Przewody te urządzi we własnym kraju, aż do środka między liniami demarkacyjnymi, odnośne kierownictwo wojskowe. Także na rosyjsko tureckich w dawniach wojny w Azji urządzi się takie komisje według układu w najwyższych komendach obu stron.

VIII) Umowa o spoczynku oręza z 3 grudnia 1917 i wszystkie dotychczasowe umowy o spoczynku oręza lub o zawieszenie broni co do poszczególnych odcinków frontu tracą swoją moc wobec układu o rozejm.

IX) Strony zawierające umowę tuż po podpisaniu tej umowy o rozejm rozpoczną rokowania pokojowe.

X) Wychodząc z zasady wolności, niepodległości i nienaruszalności terytorialnej neutralnej Persji, tureckie i rosyjskie kierownictwa wojskowe gotowe są wycofać swoje wojska z Persji. Wejdą one bezwzględnie w styczność z rządem perskim w celu uregulowania szczegółów oraz zarządzeń, któreby jeszcze były potrzebne do zabezpieczenia owych zasad.

O przedstawicielstwo Polski w obradach pokojowych z Rosją.

Do pism codziennych donoszą z Warszawy: Kierujące sfery rządowe polskie czynią obecnie starania u rządów państw centralnych, mające na celu dopuszczenie przedstawicieli Rządu polskiego w toczących się obecnie obradach pokojowych z Rosją.

Do postulatów tych odnoszą się hr. Czernin i hr. Hartling zyczliwie.

Słychać, iż niebawem zapadnie w tej mierze decyzja mocarstw centralnych i to po myśli propozycji rządu polskiego.

W związku z powyższą sprawą odbywają się obecnie z inicjatywy niektórych grup demokratycznych obrady wszystkich stronnictw politycznych polskich nie włączając socjalnej demokracji, mające na celu udzielenie pełnego poparcia Rządowi polskiemu w jego staraniach.

Wieś Kościuszkowska.

Z podpisami księżnej regentowej Zdzisławowej Lubomirskiej, jako przewodniczącej Rady Nadzorczej Towarzystwa Gniazd Sierocych, Władysława St. Reymonta, prezesa tegoż Towarzystwa i ks. kanonika Wacława Błusińskiego, jako prezesa Komitetu tworzącego się Ogniska Kościuszkowskiego, otrzymaliśmy komunikat, z prośbą o podanie go do publicznej wiadomości.

„Budzi się do życia społeczne wieś polska i dziać dotkliwiej, niż przed laty, daje się odczuwać na wszystkich polach pracy brak ludzi i brak dostatecznej ilości wzorów organizacji życia społecznego, które byłyby ośrodkami kultury ludowej.

W różny sposób różne instytucje poświęcone sprawie ludu, prace tę prowadzą.

Pomiędzy innymi Towarzystwo Gniazd Sierocych zakłada ją od podstaw budowy społecznego gmachu, wychowując w gniazdach sierocych z małych, celowo dobieranych dzieci, przyszłych ludowych działaczy, którzy przykładem własnego życia nieść mają sąsiedom kulturę i oświatę.

Dla ugruntowania i rozwinięcia swojej działalności Towarzystwo Gniazd Sierocych postanowiło przystąpić już teraz do utworzenia centralnego ogniska swej pracy, które pod nazwą Wsi Kościuszkowskiej powstanie w sposób następujący:

Zostanie zakupiony pod Warszawą majątek 40—50 włókowy w dobrych komunikacyjnych warunkach.

20 włók z tego przeznaczają się na utworzenie wzorowych 20 gniazd, czyli 20 wzorowych sieroczych gospodarstw.

Obok kościoła staną szkoły ogólne i zawodowe: rolnicza, ogrodnicza, seminaryum gospodarstwa kowiego i szkoła rzemieślnicza, oraz cały szereg instytucji społecznych i organizacji spółdzielczych.

Pozostała ziemia rozparcelowana zostanie na czterdziestu wzorowo pobudowanych dwunastomorgowych sadyb, przeznaczonych do rozlosowania pomiędzy wszystkimi, którzy na Gniazda Sierocze złożą jednorazową ofiarę 20 marek i otrzymają odpowiednio pokwitowanie.

W celu umożliwienia sobie doboru odpowiednich ludzi do tej wsi, która ma się stać wzorem w przyszłości, Towarzystwo Gniazd Sierocych zastrzega sobie prawo wypłacenia wygrywającemu premię gotówką 30 000 marek, o ile zdaniem T. G. S. wygrywający nie byłby pożądanym członkiem tworzącej się „Kościuszkowskiej gromady“. Wygrywający ma również prawo żądania wypłacenia mu premii gotówką, a nie zagrodą.

Wszystkich właścicieli gruntów „Wsi Kościuszkowskiej“ obowiązująć będzie zalegalizowany statut, nadający „gromadzie“ możność regulowania biegu życia i racjonalnego rozwoju wsi. Przy sprzyjających warunkach prawo pierwszeństwa w kupnie zastrzeżone jest dla Towarzystwa Gniazd Sierocych.

Wierzyć można, że cała tak utworzona wieś z czasem stanie się wzorową nie tylko z nazwy i rozplanowania wzorowych budynków, ale i z ducha i z życia. Podstawą bowiem jej kulturalnego rozwoju będą owe 20 wzorowych gospodarstw sieroczych i szkoły i wszystkie społeczne organizacje, jakie powinny się znajdować w idealnie pomyślanej wsi polskiej.

Za patrona tej, da Bóg, że w przyszłości wzorowej wsi polskiej, dla tego ogniska gospodarczej i społecznej kultury dla ludu wiejskiego, obierano najlepszego patriotę i oca ludu polskiego, Tadeusza Kościuszkę, a poszczególne zgromadzenia, przeznaczone do rozlosowania czcimy imieniem chłopów bohaterów, zwanych Bartoszkami zagrodami, jako wyraz pragnień, ażeby cnoty Bartosza były dla mieszkańców chat tych zawsze żywym przykładem.

W ten sposób w stoletnią rocznicę śmierci Naczelnika Kościuszki, T. G. S. tworzy najpiękniejszy, bo żywy pomnik idei braterstwa i równości stanów, ogłoszonych przez Naczelnika i wzywa lud całej Polski do chętniej ofiarności i szlachetnej współpracy.

* * *

Całkowitą odpowiedzialność za utworzenie Ogniska Kościuszkowskiego Zarząd główny Towarzystwa Gniazd Sierocych złożył w ręce specjalnego Komitetu, pod przewodnictwem ks. kanonika Wacława Błusińskiego z Liskowa.

Skład członków Komitetu niebawem będzie ogłoszony.

Starania o zalegalizowanie loterii są już rozpoczęte.

Zelówki gumowe

nadające się do każdego obuwia w różnych wielkościach męskie, damskie i dziecięce, cena za 1 parę od kor. 2 00 do kor. 5 00.

Ochroniacze na podeszwy ze skóry grzbiętowej 1 00—22 kawałków skory wraz z gwoździami) damskie kor. 1 20 2 00, męskie kor. 1 80 2 00 **Ochroniacze stalowe** karton 80 hal. Wysłać się najwyżej 3 pary zelówek lub 5 par ochroniaczy. Przy zamówieniu wystarczy podać numer fabryczny obuwia lub miarę.

Cennik bezpłatnie, odsprzedażom rabat. Wysyłka za liczbą, porto dolicza się. Proszę adresować

Wyroby skórzano-gumowe, Podgórze (Kraków) Kopernika 6/a.